

POLITYKA ŚWIADCZEŃ MOPS KATOWICE z dnia 10.11.2009

Obowiązuje dla wywiadów przeprowadzanych od 02.11.2009

I. WYSOKOŚĆ ZASIŁKU OKRESOWEGO

1. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na:

- a) bezrobocie;
- b) długotrwałą chorobę;
- c) niepełnosprawność;
- d) zagrożenie wykluczeniem społecznym – dotyczy osób uczestniczących w projektach systemowych,
- e) możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego;
- f) zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych do czasu otrzymania pierwszej wypłaty po podjęciu pracy

W przypadku zbiegu uprawnień bezrobocia z pozostałymi, zasiłek okresowy przyznajemy z tytułów wymienionych w b), c) – nie dotyczy d)

W przypadku gdy co najmniej jedna osoba uczestniczy w projektach systemowych zawsze przyznajemy pomoc z tego tytułu

Ponadto w przypadku braku możliwości przyznania zasiłku okresowego z uwagi na okoliczności a)

do d) zasiłek można przyznać ze względu na:

- g) potrzebę ochrony kobiety w ciąży;
- h) bezradności w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego;
- i) poszukiwanie pracy przez osobę współpracującą z MOPS zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu Wewnętrznym Dyrektora MOPS (nie dotyczy osób wyrejestrowanych karnie z PUP);
- j) bezdomność.

2. Minimalna wysokość zasiłku wynosi 20 zł. Maksymalna wysokość zasiłku wynikająca z ustawy jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym osoby / rodziny a dochodem osoby / rodziny.

Obligatoryjna część zasiłku okresowego wynosi:

- 50 %maksymalnej wysokości dla rodziny/osoby

3. Wysokość zasiłku okresowego ustalamy biorąc pod uwagę jedynie najniezbędniejsze potrzeby takie jak:

- a) opłaty za mieszkanie, w przypadku otrzymywania dodatku mieszkaniowego, w sytuacji gdy do dochodu wliczamy pomoc rodziny w opłacaniu czynszu oraz w sytuacjach wyjątkowych dot. osób starszych lub niepełnosprawnych. Dodatkowym warunkiem jest zobowiązanie osoby/rodziny do ich opłacania,
- b) media w maksymalnej wysokości nie przekraczającej limitów ustalonych dla zasiłku celowego, gdy rodzina zobowiązuje się do ich opłacania,
- c) opłaty za DPS, usługi opiekuńcze, ośrodki wsparcia,
- d) opłaty za internat, szkołę, bursę, żłobek – opłata stała,
- e) opłata stała za przedszkole – obowiązuje od 1.09.2007
- f) opłaty rodziców/opiekunów prawnych za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, w rodzinie zastępczej,
- g) **żywność według limitów ustalonych dla zasiłku celowego w obowiązującej polityce bez uwzględnienia osób, które odrzucają współpracę;**
- h) leki w przypadku przewlekłej choroby, pampersy (po odliczeniu zwrotu z NFZ) wg zaświadczeń lekarskich i według limitów ustalonych dla zasiłku celowego
- i) zaległe alimenty płacone z własnego dochodu oraz udokumentowane zajęcia komornicze z tytułu zaległości alimentacyjnych,
- j) udokumentowane zajęcia komornicze z tyt. zaległości za media,
- k) udokumentowane raty lub raty kredytów z tytułu zadłużeń za media;
- l) bilety na dojazdy do szkoły i do pracy na podstawie umowy o pracę powyżej miesiąca oraz na dojazdy na kursy i szkolenia organizowane przez PUP lub inne instytucje w przypadku gdy osoba otrzymuje z tego tytułu dodatek szkoleniowy.
- m) opłaty telefoniczne w maksymalnej wysokości 30 zł miesięcznie w przypadku osób starszych, niepełnosprawnych (odpowiednik I i II grupy) i innych w przypadkach wynikających ze stanu zdrowia.

- n) wpłaty na konto oszczędnościowe przeznaczone na wydatki związane z otrzymaniem mieszkania, w przypadku osób bezdomnych współpracujących, będących na listach oczekujących na mieszkanie, którzy zawarli stosowne porozumienie, maksymalnie 50 zł.

W szczególnych przypadkach uwzględnia się wydatki mogące przyczynić się do usamodzielnienia rodziny lub wydatki związane z niepełnosprawnością.

4. W przypadku gdy wszystkie osoby współpracują lub wszystkie osoby nie podlegają zasadom współpracy w zakresie zarządzeń Dyrektora MOPS wysokość zasiłku okresowego dla rodziny ustalamy w następujący sposób:

Miesięczne potrzeby określone w punkcie 3 porównujemy z przewidywaną kwotą dochodów w miesiącu, na który przyznajemy pomoc.

Wysokość zasiłku ustalamy:

- a) w przypadku dochodu niższego od kryterium dochodowego w wysokości różnicy pomiędzy miesięcznymi potrzebami a dochodem rodziny, nie mniej niż wysokość obligatoryjna
- b) w przypadku, gdy kryterium jest przekroczone i zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w wysokości różnicy pomiędzy miesięcznymi potrzebami a dochodem rodziny, jednakże nie więcej niż **250 zł**.

Jeśli przewidujemy zmianę dochodu lub potrzeb wysokość zasiłku określamy na poszczególne miesiące.

Ograniczenie nie dotyczy osób/rodzin które biorą udział w projektach systemowych.

5. Zasiłek okresowy w części obligatoryjnej przyznajemy gdy:

- wszystkie osoby zobowiązane do współpracy podejmują współpracę zgodnie z zarządzeniami Dyrektora MOPS, przy dodatkowej analizie potrzeb rodziny
- wszystkie osoby zobowiązane do współpracy podejmują współpracę a niedobór wynikający z analizy budżetu rodziny jest mniejszy niż wysokość zasiłku obligatoryjnego.

6. Zasiłek okresowy w pomniejszonej części obligatoryjnej przyznajemy gdy:

- nie wszystkie osoby zobowiązane do współpracy zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora MOPS podejmują współpracę, ale przynajmniej jedna z nich podejmuje współpracę, w pełnym zakresie określonym w zarządzeniach Dyrektora MOPS.

7. Pomoc przyznajemy w formie bezwarunkowej w sytuacjach:

- a) w rodzinie brak osób zobowiązanych do współpracy w formach proponowanych przez MOPS i brak osób bezrobotnych

8. Pomoc przyznajemy w formie warunkowej jeśli w rodzinie są osoby współpracujące w formach proponowanych przez MOPS lub w formach proponowanych przez PUP

9. Zasiłku okresowego odmawiamy:

- a) przy dochodzie poniżej kryterium gdy wszystkie osoby zobowiązane do współpracy zgodnie z Zarządzeniami Dyrektora MOPS odmawiają jej,
- b) przy dochodzie powyżej kryterium gdy co najmniej jedna z osób zobowiązanych do współpracy zgodnie z Zarządzeniami Dyrektora MOPS, odmawia współpracy.

10. Obowiązuje od 1 stycznia 2008r.

W przypadku gdy zasiłek okresowy lub jego część przyznawana będzie w bonach żywnościowych to przyjmuje się zasadę zaokrąglania kwoty tego zasiłku do 5zł w górę z uwagi na nominał bonów żywnościowych (nie dotyczy maksymalnej wysokości zasiłku).

II. ZASIŁEK CELOWY:

1. Zasiłek celowy przyznajemy gdy dochód osoby/rodziny z przyznaną pomocą w postaci zasiłku stałego i/lub okresowego:

- a) nie przekracza kryterium dochodowego, a z zestawienia miesięcznych potrzeb osoby/rodziny określonych w pkt I ppkt 3 wynika, że nadal zachodzi konieczność udzielania pomocy,
- b) przekracza kryterium dochodowe (na skutek zmiany wysokości dochodu nie przekraczającej 10% kryterium na osobę/rodzinę, a z zestawienia miesięcznych potrzeb osoby/rodziny określonych w pkt I ppkt 3 wynika, że nadal zachodzi konieczność udzielania pomocy (nie dotyczy udziału w projekcie systemowym).

2. Zasiłek celowy przyznajemy również, niezależnie od przyznania bądź nie innych form pomocy, na następujące cele: opał, opłacenie sąsiedzkich usług opiekuńczych, bilety na dojazdy do szkół dla dzieci z rodzin wielodzietnych, na posiłki w żłobkach, przedszkolach i szkołach, jeżeli osoba/rodzina spełnia warunki określone przy poszczególnych rodzajach zasiłków celowych, wymienionych w załączniku nr 1 lub 2 Polityki Świadczeń.

3. Zasiłek celowy przyznajemy:
  - jednorazowo,
  - na okres w sytuacji gdy występują uzasadnione udokumentowane potrzeby z podaniem uzasadnienia w decyzji administracyjnej.
4. Zasiłek przyznajemy zgodnie z tabelą określającą dla jakiej grupy osób, na jakie cele, z jaką częstotliwością oraz w jakiej maksymalnej wysokości można przyznać pomoc. Suma przyznanych zasiłków celowych, bez wliczania zasiłków na cele wymienione w pkt 2, **nie może być wyższa niż 250 zł na miesiąc** – nie dotyczy osób biorących udział w projektach systemowych .
5. Warunkiem przyznania zasiłku celowego jest podjęcie przez wszystkie osoby w rodzinie współpracy w celu rozwiązania swojej trudnej sytuacji życiowej, zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora MOPS. Wyjątkowo pomimo braku współpracy wszystkich osób zasiłek można przyznać dla osób wymagających ochrony skierowanej bezpośrednio dla tych osób.
6. Jeżeli w rodzinie nie wszystkie osoby zobowiązane do współpracy współpracują a nie ma osób wymagających ochrony to przyznajemy ½ tony opału dla osoby współpracującej.
7. Obowiązuje od 1 stycznia 2008r.
W przypadku, gdy zasiłek celowy przyznawany będzie w bonach żywnościowych przyjmuje się zasadę zaokrąglania kwoty tego zasiłku do 5zł w górę z uwagi na nominalną wartość bonów żywnościowych

III. RODZAJE POMOCY:

Pomoc można przyznawać:

- bezwarunkowo
- doraźnie
- warunkowo.

*

Pomoc bezwarunkowa może być przyznawana dla rodzin, w których nie ma osób zobowiązanych do współpracy, zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora MOPS i nie ma osób bezrobotnych zobowiązanych do współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

Pomoc bezwarunkowa jest przyznawana dla rodzin, w których są osoby zobowiązane do współpracy, ale pomoc jest przyznawana jedynie dla osób wymagających ochrony.

*

Pomoc doraźna jest przyznawana, jeśli plan pomocy jest ustalony tylko na 1 miesiąc, ponieważ rodzina wymaga jedynie jednorazowego wsparcia.

*

Pomoc warunkowa jest przyznawana dla osób i rodzin, w których są osoby zobowiązane do współpracy oraz które podpisują z pracownikiem socjalnym porozumienie o współdziałaniu w celu poprawy swojej trudnej sytuacji życiowej, zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora MOPS. Pomoc warunkowa może być uchylona lub ograniczona w przypadku niewywiązywania się ze współpracy.

IV. ZASADY UCHYLANIA LUB OGRANICZANIA POMOCY WARUNKOWEJ:

1. Pomoc ograniczamy do pomniejszonej części obowiązkowej (50%) w przypadku gdy:
  - co najmniej jedna z osób przestaje współpracować w pełnym zakresie określonym w zarządzeniach Dyrektora MOPS, w przypadku gdy pełny zakres współpracy w/w osoby ogranicza się tylko do współpracy z PUP pomoc ogranicza się gdy osoba zgłosi się do pracownika socjalnego po wszczęciu postępowania i wyjaśnieniu swojej sytuacji.
2. Pomoc uchylamy w sytuacjach określonych w rozdziale I, punkt 9
  - pomoc uchylamy z powodu braku potwierdzenia rejestracji w PUP i nie zgłoszenia się klienta celem ustalenia aktualnej sytuacji (po wszczęciu postępowania na podstawie listy zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora MOPS).
3. W przypadku gdy pomoc przyznana jest przelewem na instytucje, to pomoc po ograniczeniu przekazywana jest w pierwszej kolejności **przelewem na opłaty mieszkaniowe oraz na leki do realizacji za pośrednictwem pracownika socjalnego lub do uruchomienia po zgłoszeniu się do pracownika socjalnego.**
4. Zasady ograniczania, uchylenia lub odmowy świadczeń w przypadku uczestnictwa w projektach systemowych:
  - 1) Osoby samotne odmawiające uczestnictwa w projekcie lub przerywające udział w projekcie, **mają uchylaną pomoc**

- 2) Jeśli chociaż 1 osoba w rodzinie odmawia uczestnictwa lub przerywa udział w projekcie to pozostali członkowie rodziny otrzymują pomoc okresową w wysokości 50% części obowiązkowej
Dodatkowo, jeśli inni członkowie rodziny współpracują w ramach projektu systemowego otrzymują pomoc celową przewidzianą dla osób uczestniczących w tych projektach.
- 3) W przypadku gdy osoba rezygnuje ze współpracy w ramach projektów systemowych tej osobie uchyla się zasiłek celowy, który został przyznany z tytułu pokrycia wydatków związanych z uczestnictwem w zajęciach z projektów systemowych.

V. SZCZEGÓLNIIE UZASADNIIONY PRZYPADDEK występuje, gdy:

Jeśli dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe to pomoc może być przyznana, gdy zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek, tzn. spełnione są następujące warunki:

1) w rodzinie są osoby:

- starsze, samotne lub bez rodziny, która może pomóc,
- niepełnosprawne (nie dotyczy osób z III grupą inwalidzką lub lekkim stopniem niepełnosprawności),
- chore psychicznie,
- dzieci z orzeczeniem niepełnosprawności,
- rodziny niepełne,
- inne wymagające szczególnej ochrony,
- zagrożenie wykluczeniem społecznym – dotyczy osób uczestniczących w projektach systemowych

2) nie ma możliwości poprawy ich sytuacji materialnej lub rodzina ma możliwość poprawy i współpracuje z pracownikiem socjalnym w tym zakresie - do czasu osiągnięcia rezultatów tej współpracy

3) z analizy budżetu wynika brak możliwości zaspokojenia zgłoszonych potrzeb

UWAGA

W tym przypadku przeprowadzamy pełną analizę budżetu w wywiadzie środowiskowym oraz dodatkowo załącznik do wywiadu „wyliczenie wysokości pomocy do planu pomocy i działań na rzecz osoby lub rodziny wymagającej pomocy zgodnie z wywiadem środowiskowym z dnia...”

W uzasadnieniu szczególnej okoliczności ustosunkowujemy się do wszystkich warunków, jeśli którykolwiek z nich nie jest spełniony uznajemy, że nie zachodzi szczególna okoliczność i opisujemy sytuację w uzasadnieniu odmowy świadczenia (nie dotyczy udziału w projekcie systemowym).

Ponadto szczególną okoliczność uznajemy, gdy:

- ⇒ w rodzinie są osoby, które wymagają zażywania leków ratujących zdrowie
- ⇒ osoba/osoba w rodzinie wymaga przyznania pomocy w formie opłacenia usług opiekuńczych (wysokość zasiłku zgodna z zarządzeniem)
- ⇒ osoby/rodziny znalazły się w sytuacji kryzysowej, a pomoc rokuje duże szanse na stabilizację, poprawę sytuacji rodziny i wyjście z kryzysu, szczególnie na pomoc mieszkaniową.

Ponadto dla przyznania zasiłku celowego uznajemy szczególnie uzasadniony przypadek w sytuacjach:

⇒ Dla dobra dziecka – kolonie i posiłki:

mając na uwadze dobro dziecka, uznano za szczególnie uzasadniony przypadek fakt zamieszkiwania dziecka na terenie zagrożonym ekologicznie, co ma negatywny wpływ na warunki zdrowotne. A zatem wskazanym jest pobyt dziecka w okresie wakacyjnym poza stałym miejscem zamieszkania w miejscowości letniskowej. Przyznanie powyższego świadczenia jest zasadne w świetle treści art.3 ust.3 ustawy o pomocy społecznej.

⇒ Gdy zachodzi konieczność zakupu opału u rodzin i osób samotnie gospodarujących, a dochód nie przekracza 200% kryterium to w takich sytuacjach nie przeprowadza się analizy wydatków. Uznano za szczególnie uzasadniony przypadek konieczność zapewnienia osobie/rodzinie niezbędnych warunków w okresie zimowym. Przyznanie powyższego świadczenia jest zasadne w świetle treści art.3 ust.3 ustawy o pomocy społecznej.

VI. ALIMENTACJA

Szczególną uwagę należy poświęcić możliwościom alimentacyjnym rodziny osoby ubiegającej się o przyznanie pomocy, w tym celu należy zaktualizować wywiady alimentacyjne.

- ↪ w sytuacji odmowy podania przez osobę/rodzinę adresów dzieci należy wystąpić pisemnie do Urzędu Miasta Wydziału Spraw Obywatelskich z prośbą o podanie czy dzieci ww. osoby są lub były zameldowane na terenie Katowic, informując o tym podopiecznego,
- ↪ jeżeli osoba poda dane osób zobowiązanych do alimentacji, lecz nie zgadza się na przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego u tych osób wówczas, gdy dochód przekracza kryterium dochodowe można odmówić przyznania pomocy.

VII. ODSTĄPIENIA OD POLITYKI ŚWIADCZEŃ

Pracownik socjalny może wnioskować o przyznanie pomocy poza polityką świadczeń w szczególności gdy:

- a) przyznanie pomocy może doprowadzić do usamodzielnienia rodziny lub rozwiązania konkretnego problemu,
- b) sytuacja zdrowotna powoduje niemożność właściwego gospodarowania środkami finansowymi,
- c) odmowa lub uchylenie pomocy może spowodować że nie będą zaspokojone potrzeby osób wymagających ochrony w szczególności dzieci.
- d) W rodzinie decydującym problemem jest niepełnosprawność powodująca brak możliwości samodzielnego zaspokojenia potrzeb.

W sytuacji a) i b) pracownik socjalny przekazuje sprawę do Zespołu Kierowników TPPS (lub koordynatorów w ich zastępstwie) w składzie minimum 3 - osobowym (protokół stanowi załącznik do wywiadu) lub do Dyrektora, Zastępców w przypadku, gdy osobiście podpisują decyzje. W sprawach niecierpiących zwłoki, w sytuacjach szczególnych kiedy zachodzi konieczność natychmiastowego przyznania pomocy skład zespołu może składać się z kierownika i 2 pracowników TPPS.

W sytuacji gdy klient prowadzony jest przez Ośrodek Wsparcia, Zespół powołuje Kierownik Ośrodka będąc jednocześnie członkiem Zespołu.

Zespół/Dyrektor lub Zastępca określa również okres na który odstępuje od polityki świadczeń.

W sytuacji c) i d) pracownik TPPS zwołuje zespół w składzie trzyosobowym – dwóch pracowników i kierownik.

Dla osób, dla których zmniejszenie wysokości świadczeń, w związku ze zmianą polityki świadczeń, może powodować pogorszenie stanu psychicznego lub funkcjonowania społecznego, kierownik może podjąć decyzję o kontynuacji pomocy w dotychczasowej wysokości wraz ze stosownym uzasadnieniem, bez względu na obowiązującą aktualnie politykę świadczeń. Kierownik również może w takiej sytuacji przyznać rodzinie pomoc bezwarunkową zamiast warunkowej mimo, że w rodzinie są inne osoby zobowiązane do współpracy Zarządzeniem Dyrektora.

W przypadku gdy klient ma przyznaną pomoc według polityki obowiązującej na dzień przeprowadzenia wywiadu a zachodzi konieczność zmiany przyznanej pomocy nie zmienia się limitów potrzeb określonych w punkcie I, podpunkt 3.

VIII. PROGRAMY PRACY Z OSOBAMI BEZDOMNYMI „MOJE MIESZKANIE”

Adresaci programów

Program skierowany jest do osób bezdomnych, umieszczonych w latach 2002-2005 na liście osób oczekujących na lokale mieszkalne z zasobu gminy.

Cel programów

Podstawowe cele programu „Moje mieszkanie” to nabycie umiejętności oszczędnego gospodarowania posiadanymi zasobami finansowymi i materialnymi, zawierania umów zapewniających prawidłowe funkcjonowanie mieszkania. Ponadto ważnym celem jest wyrobienie nawyku regularnego i terminowego dokonywania opłat związanych z eksploatacją mieszkania, wyrobienie i utrzymanie nawyków związanych z utrzymaniem czystości w mieszkaniu. Kolejnym ważnym celem jest zwiększenie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie: umiejętności komunikowania się w urzędach, instytucjach. Podniesienie świadomości w zakresie zdrowotnym.

Program realizowany będzie w oparciu o kontrakt socjalny zawierany pomiędzy osobą bezdomną a pracownikiem socjalnym oraz w oparciu o regulamin. Osoby zakwalifikowane do programu są

zobowiązane do systematycznego oszczędzania i odkładania na otwartym koncie oszczędnościowym kwoty ustalonej z pracownikiem socjalnym.

Sposób realizacji

Realizacja programu następuje w dwóch etapach:

I etap – zajęcie o charakterze edukacyjno-treningowym. Po zakończeniu zajęć sporządzany zostaje plan wyposażenia mieszkania oraz zaplanowana zostaje wysokość pomocy.

II etap – zajęcia w grupach samopomocowych mające na celu pozyskiwanie nowych doświadczeń oraz ugruntowanie nabytych umiejętności.

Pomoc przyznawana jest w formie zasiłku celowego po zaakceptowaniu przez zespół kierowników SBD, ZPDR, DN. Maksymalna wysokość zasiłku – 1500 zł.

SBD przyznaje całą pomoc w 1 transzy, po otrzymaniu mieszkania przez osobę bezdomną.

ZPDR oraz DN przyznaje pomoc w dwóch transzach. Po ukończeniu I etapu osoba bezdomna otrzymuje do 1000zł. Warunkiem jest uczestnictwo we wszystkich zajęciach oraz systematyczne oszczędzanie. Po zakończeniu II etapu i otrzymaniu mieszkania osoba otrzymuje do 500 zł.

Termin realizacji

Do czasu otrzymania mieszkania z Urzędu Miasta.

IX. PACZKI ŚWIĄTECZNE DLA DZIECI

Przyznajemy dla dzieci w wieku 1-16 lat z rodzin z kryterium dochodowym nie przekraczającym 100%

*Podpisał Dyrektor MOPS
mgr Anna Trepka*